

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/274/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119220626
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119220626.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: B. C., G.. XX.X.XXXX, K. Č. O. A. XXX, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36234176, zastúpený: Advokátka kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47233516, o primerané finančné zadostučinenie takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 300 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou z 18.12.2019 sa domáhala primeraného finančného zadostučinenia vo výške 344,19 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobu odôvodnila tým, že ako spotrebiteľka bola úspešná v spore 19Csp/186/2017 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a odcitovala časť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 14.1.2019, ktorý vysvetlil dôvody neprijateľnosti poplatku za poskytnutie úveru 150 Eur a dohody o poskytovaní služieb. Vyslovil záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a preto zaviazal žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške 344,19 Eur (rozdielu medzi úhradami žalobkyne 1694,19 Eur a reálne poskytnutým úverom 1350 Eur) a tým odôvodnila aj výšku požadovaného finančného zadostučinenia, ktoré má plniť sankčnú a relutárnu funkciu.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil pre nesplnenie zákonných podmienok uplatneného nároku. Účelom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva (najmä v reklamačnom konaní) primerané zadostučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní a nie primerané zadostučinenie priamo za ich akékoľvek porušenie. Žalobca si navyše uplatnil nárok na primerané finančné zadostučinenie aj v konaní 9Csp/219/2019 a nič mu nebránilo uplatniť v danom konaní aj nárok na primerané finančné zadostučinenie s odkazom na rozhodnutie 11Csp/274/2019. Postup žalobcu sa preto javí tak, že začatím separátnych konaní neumožňuje posúdiť ním tvrdený nárok komplexne, ale vždy len na základe parciálnych skutočností. Tým dochádza k zneužitiu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalobca účelovo podáva niekoľko žalôb, hoci tak mohol urobiť jednu. Zadostučinenie je chápané ako forma náhrady v nemajetkovej oblasti.

3. Žalobkyňa právo na repliku nevyužila.

4. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, výsluchom žalobkyne, spisom tohto súdu 19Csp/186/2017, rozsudkom tohto súdu č.k. 9Csp/219/2019 zo dňa 20.1.2020 a zistil tento skutkový stav:

5. Dňa XX.X.XXXX uzavreli strany formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX. ňou žalovaný poskytol žalobkyni úver 1500 Eur, reálne jej bola vyplatená suma 1.350 Eur, keďže započítaný bol dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru 150 Eur. Zároveň strany uzavreli samostatnú Dohodu o poskytovaní služieb, ktorej predmetom bolo zo strany žalovaného informovanie žalobkyne o zostávajúcich záväzkoch, odklad splatnosti splátok, informácia pred splatnosťou splátky, informácia o prijatí platby, vyhotovenie a zaslanie kópií, druhá upomienka zdarma, podpora callcentra, to všetko za odplatu 2,56% zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru.

6. Dňa 4.8.2017 podala žalobkyňa na tunajší súd voči žalovanému žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a vyslovenie neprijateľných zmluvných podmienok, konanie sa viedlo pod sp. zn. 19Csp/186/2017. Súd pritom rozsudkom č.k. 19Csp/186/2017-55 zo dňa 14.1.2019 zaviazal žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 344,19 Eur s úrokmi z omeškania a zároveň určil, že zmluvná podmienka ohľadom poplatku za poskytnutie úveru 150 Eur je neprijateľná, ako aj zmluvná podmienka - dohoda o poskytovaní služieb. Ohľadom poplatku za poskytnutie úveru poukázal na to, že nie je zrejmé, čomu má slúžiť. Predstavuje viac ako 10% z istiny poskytnutého úveru (1350 Eur) a preto neprimeraným spôsobom navyšuje odplatu za poskytnutie úveru. Poplatok nebol individuálne dojednaný, spotrebiteľ ho nemal možnosť odmietnuť a podľa súdu predstavuje hrubý nepomer medzi právami a povinnosťmi účastníkov zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

7. V súvislosti s Dohodou o poskytovaní služieb súd uviedol, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá môže viesť k tomu, že spotrebiteľ poskytne dodávateľovi plnenie bez reálneho protiplnenia, čo spôsobuje taktiež značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Následne súd prvej inštancie vyhodnotil úver ako bezúročný a bez poplatkov, keďže v zmluve nebol uvedený termín konečnej splatnosti. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 18.10.2019, keďže bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 2Co/53/2019-85 zo dňa 25.9.2019.

8. Žalobkyňa voči žalovanému uplatnila ďalší nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 663,10 Eur, pričom tunajší súd rozsudkom č.k. 9Csp/219/2019-53 zo dňa 20.1.2020, tejto žalobe v celom rozsahu vyhovel. Z uvedeného rozsudku však vyplýva, že mu predchádzalo konanie vedené na tomto súde pod sp. zn. 32Csp/81/2017, síce taktiež o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ale vo vzťahu k celkom inej zmluve o revolvingovom úvere. Konkrétne išlo o zmluvu č. 8500082913 zo dňa 30.9.2014.

9. Je nepochybné, že žalobkyňa pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy so žalovaným mala status spotrebiteľa a že išlo o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde

úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

15. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018) vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatňovaní porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný. Totožný záver vyslovil aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, ktorý uviedol: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje“.

16. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, tú určuje voľnou úvahou súd. Krajský súd v Prešove v už spomínanom rozhodnutí 17Co/17/2018 uviedol nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany“.

17. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to zo znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z.

18. V danom prípade súd nepovažoval zistené nedostatky v úverovej zmluve za vážne, keďže v zmluve bol uvedený počet splátok, pričom niektoré súdy tento údaj považujú za dostatočný pre stanovenie konečnej splatnosti úveru. Podobne aj poplatok za poskytnutie úveru možno považovať za bežnú prax bankových aj nebankových subjektov pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere a najnovšie aj Súdny dvor EÚ v rozsudku C-621/17 zo dňa 31.10.2019 vo veci Gyula Kiss proti Cib bank a spol. uviedol, že pokiaľ poplatok za poskytnutie úveru síce nebol individuálne dohodnutý, ale bol obsiahnutý jasne a zrozumiteľne v presnej výške v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľom, nevyžaduje sa, aby sa špecifikovali služby poskytované ako jeho protihodnota a v zásade nespôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

19. Za závažné porušenie práva žalobkyne ako spotrebiteľky však súd zo strany žalovaného považuje to, že jej bola nanútená Dohoda o poskytovaní služieb, ktorú súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd sa stotožňuje s dôvodmi uvedenými v predchádzajúcom súdnom rozhodnutí. Za poplatok dohodnutý v sporenej dohode nebolo žalobkyni ponúknuté reálne protiplnenie, naviac musela ho zaplatiť bez toho, aby bolo vôbec isté, či v budúcnosti využije tieto služby. Navyše výšku odmeny si musela vypočítať sama. V tomto prípade táto predstavovala až 1451,52 Eur, teda viac ako bola suma reálne poskytnutého úveru 1350 Eur (mesačne 34,56 Eur). Ide nepochybne o nekalú obchodnú

praktiku žalovaného, pretože neexistuje žiadny rozumný dôvod preto, aby celková odmena za danú službu nebola v zmluve určená konkrétnou sumou. Súd nepochybuje o tom, že ak by spotrebiteľ si bol vedomý skutočnej výšky odmeny za ponúkané služby, o ktorých nemôže vedieť, či ich v budúcnosti využije, nepochybne by nemal záujem o tieto služby, ktoré nezodpovedajú tak vysokej odmene. Navyše možno konštatovať, že žalovaný v skorších zmluvách o spotrebiteľskom úvere mal priamo v zmluve o úvere zakomponovanú obdobnú zmluvnú podmienku s názvom Dohoda o poskytnutí služby, ktorá sa týkala možnosti odkladu troch mesačných splátok za splnenia ďalších podmienok a to za odplatu, pričom mnohými súdnymi rozhodnutiami bola už táto zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú (napr. rozsudky Krajského súdu Prešov 7Co/220/2014 z 27.11.2014, 20Co/111/2014 zo dňa 26.5.2015). V spomínaných dohodách pritom bola uvedená konkrétna suma odplaty a napriek právoplatným súdnym rozhodnutiam žalovaný používa aj naďalej zmluvnú podmienku, síce s rozšíreným poskytovaním údajných služieb spotrebiteľovi, ale vrátane zmluvnej podmienky týkajúcej sa odkladu splátok, pričom túto dohodu upravil do samostatnej zmluvy, čím sa snažil vyhnúť aplikácii § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

20. Po zohľadnení všetkých týchto skutočností vrátane toho, že určitá forma zadosťučinenia bola už žalobkyňou poskytnutá aj právoplatnosťou rozsudku vo veci 19Csp/186/2017, súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300 Eur, ktoré naplňa funkciu satisfakcie pre žalobkyňu, ako aj sankcie pre žalovaného. Žalobe preto vyhovel len v tejto časti a vo zvyšku z vyššie uvedených dôvodov ju zamietol.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobkyňa bola v spore úspešná a z toho dôvodu jej súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa však bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny. Súd totiž nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

22. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.